

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

Broj:

Podgorica, 29. novembar 2023.

IZVJEŠTAJ

o učešću ministra vanjskih poslova dr Filipa Ivanovića na Sastanku ministara vanjskih poslova EU-ZB na marginama Savjeta za vanjske poslove, Brisel, 13-14. novembar 2023.

Na poziv Visokog predstavnika za EU za vanjsku i bezbjednosnu politiku Žozepe Borelja, ministar vanjskih poslova dr Filip Ivanović boravio je u Briselu 13-14. novembra 2023. radi učešća na Sastanku ministara vanjskih poslova EU-ZB na marginama Savjeta za vanjske poslove.

Pored neposrednog povoda posjete, ministar Ivanović učestvovao je i na Ministarskom sastanku Grupe prijatelja Zapadnog Balkana i imao je niz bilateralnih susreta sa zvaničnicima EU i ministrima država članica. Delegaciju predvođenu ministrom Ivanovićem činili su: državni sekretar MVP ambasador Milisav Raspopović, šef Misije Crne Gore pri EU ambasador Petar Marković, zamjenica šefa Misije Crne Gore pri EU Anđelka Rogač, prva savjetnica u Misiji Danica Marković, prvi sekretar u Misiji Velibor Goranović i drugi sekretar u Misiji Mitar Đurović.

Na marginama Savjeta za vanjske poslove, ministar Ivanović sastao se u tête-à-tête formatu sa Visokim predstavnikom za vanjsku politiku i bezbjednost **Žozepom Boreljom**, kao i sa ministrom vanjskih poslova Španije **Hose Manuel Albaresom** i ministarkom vanjskih poslova Finske **Elinom Valtonen**. Tokom posjete, ministar Ivanović sastao se i sa: generalnim direktorom EEAS-a **Stefanom Saninom**, komesarom za proširenje **Oliverom Varheljijem**, generalnim direktorom DG NEAR **Gert-Janom Kompanom**, glavnim vanjskopolitičkim savjetnikom predsjednika Evropskog savjeta **Sajmonom Mordjuom**, glavnim diplomatskim savjetnikom predsjednice Evropske komisije **Fernandom Andersen - Guimaraesom**, izvjestiocem Evropskog parlamenta za Crnu Goru europoslanikom **Toninom Piculom**, ko-predsjedavajućim POSP-a europoslanikom **Vladimirom Bilčikom**, specijalnim predstavnikom za dijalog Beograd-Priština i Zapadni Balkan **Miroslavom Lajčakom**, delegatima Radne grupe Savjeta EU za proširenje (COELA), direktorom Sekretarijata Transportne zajednice **Matejem Zakonjšekom**. Imao je i nekoliko neformalnih susreta, među kojima sa upravljачkom direktorkom EEAS-a za Evropu **Angelinom Ajhorst**, njenim zamjenikom i direktorom

EEAS-a za Evropu **Markom Makovcem** i direktorom Jedinice za Srbiju i Crnu Goru u DG NEAR **Majklom Milerom**.

Učešće na Ministarskom sastanku EU-ZB

Otvarajući sastanak, Visoki predstavnik za vanjsku i bezbjednosnu politiku Žozep Borelj pohvalio države ZB koje ostvaruju potpunu usklađenost sa restriktivnim mjerama, naročito u pogledu aktivnosti Rusije i Bjelorusije. Istakao da time potvrđuju privrženost univerzalnim vrijednostima i stratešku opredijeljenost članstvu u EU.

Borelj istakao da je politička volja za politikom proširenja snažno iskazana u Deklaraciji Samita u Tirani održanog 2022. godine, i da je od tada na EU i državama regiona da diskutuju kako dalje snažiti partnerstvo. Pohvalio države koje doprinose Zajedničkoj bezbjednosnoj i odbrambenoj politici, kroz učešće u misijama EU i saradnju u okviru Evropskog mirovnog instrumenta.

Govoreći o mogućim mjerama rane integracije, spomenuo konačno otvaranje mogućnosti da se region približi Jedinstvenom tržištu „koje leži u srcu Evropske unije“, ali da, u skladu sa Novim planom rasta, „više reformi na tom planu znači više sredstava, a više sredstava omogućiće još više reformi“.

Komesar za susjedstvo i proširenje Oliver Varhelji istakao da nedavno objavljeni Paket proširenja nudi putokaz svim državama Zapadnog Balkana za reforme koje je potrebno sprovesti. Poruke ocijenio ohrabrujućim.

Ministar vanjskih poslova Crne Gore Filip Ivanović govorio je o vanjskopoličkim prioritetima nove Vlade, iskazavši odlučnost za ubrzanje evropskih integracija, očekivanje da će Crna Gora uskoro ispuniti privremena mjerila u poglavljima 23 i 24 i otpočeti sa zatvaranjem poglavlja. Osvrnuvši se na aktuelni geopolitički momenat, napomenuo stoprocentnu usklađenost sa Zajedničkom vanjskom i bezbjednosnom politikom i predložio da države Zapadnog Balkana koje je slijede budu pozivane da prisustvuju sastancima Savjeta za vanjske poslove u svojstvu posmatrača, te da budu uključene u druge odgovarajuće formacije Savjeta EU, u okviru mjera rane integracije. Izdvojio kao dodatne mogućnosti obnavljanje saradnje sa Evropskom diplomatskom akademijom i rad na što skorijem ulasku u mjere rane integracije u Jedinstveno tržište predviđene Novim planom rasta, među kojima je posebno izdvojio SEPA sporazum kao inicijativu koju je u dosadašnjim kontaktima sa Briselom posebno potencirala naša strana i koja ima najveći potencijal da se približavanje Uniji plastično osjeti u svakodnevici građana zemalja Zapadnog Balkana.

Ministri i drugi predstavnici svih država članica koje su učestvovala u diskusiji iskazali snažnu posvećenost politici proširenja, mnogi među njima iskazujući i privrženost konkretnim mjerama rane integracije koje bi države približile privilegijama članstva u EU.

Učešće na sastanku ministara vanjskih poslova država Grupe prijatelja ZB sa ministrima vanjskih poslova ZB, u organizaciji Italije.

Sastanku prisustvovali ministri vanjskih poslova Italije, Austrije, Slovenije, Hrvatske, Slovačke, Crne Gore, Srbije, Albanije, S. Makedonije, Bosne i Hercegovine, Kosova.

Ministar vanjskih poslova Italije Tajani otvorio sastanak riječima da:

- je 2030 predaleko za države Zapadnog Balkana i njene prijatelje i da konkretni koraci međusobnog približavanja moraju krenuti odmah;
- je potrebno da se ujedini cijela Evropa, a to znači da pored snažne podrške koju trenutno u Briselu dobijaju Ukrajina i Moldavija, u EU prije svega uđu i zemlje Zapadnog Balkana koje evropsku perspektivu imaju još od Solunskog samita 2003. godine;
- su inicijativu za tješnju saradnju između prijatelja ZB i samog ZB istovremeno pokrenule Austrija i Italija, te da se one sada združuju sa ostalim istomišljenicama u EU i u regiji.

Kada su u pitanju **bilateralni susreti**, ministar Ivanović je svim sagovornicima predstavio vanjskopolitičke prioritete Vlade Crne Gore, akcentujući evropske integracije kao ključni među njima. Isticao da je Vlada u potpunosti proevropska i odlučna da ubrza crnogorsku putanju ka Evropskoj uniji. Govoreći o prvim koracima na tom putu, predočavao namjeru da se što skorije imenuje Glavni pregovarač, konsoliduje pregovaračka struktura i izvrše ključna imenovanja u pravosuđu, kako bi Crna Gora što prije dobila od Evropske unije Izvještaj o implementaciji privremenih mjerila u poglavljima 23 i 24 i otpočela sa zatvaranjem pregovaračkih poglavlja. Podsjećao da je u ovom finansijskom ciklusu EU već imala 28 članica, što znači i da ponovo može apsorbovati 28. članicu do 2028. godine ukoliko Crna Gora ispuni sve uslove za članstvo u skladu sa prihvaćenom Novom metodologijom proširenja.